

**KOULU JA
MENNEISYYS**

VII

KOULU JA MENNEISYYS

SUOMEN
KOULUHISTORIALLISTEN SEURAN
VUOSIKIRJA 1945-1948

VII

HELSINKI 1948
KIRJAPAINO Oy LIBRIS

Suomen Kouluhistoriallinen Seura julkaisee nyt seitsemänen vuosikirjansa. Varojen niukkuuden tähden ei seura ole voinut joka vuosi vuosikirjaa toimittaa. Tämän julkaisun ilmestymistä ovat lisäksi hankalat painatusolot viivästyttäneet.

Tähän vuosikirjaan saaduista tutkielmista Suomen Kouluhistoriallinen Seura lausuu täten parhaat kiitokset tohtori Olli Lokille, pastori H. K. Erviölle, maisteri Jouko Paloselle ja opettaja Viljam Ahokannalle. Samalla lausuu seura parhaat kiitoksensa Opetusministeriölle ja Alfred Kordelinin Säätiölle, jotka ovat taloudellisesti tukenut seuraa ja siten tehneet mahdolliseksi tämän vuosikirjan julkaisemisen.

Helsingissä, maaliskuun 1 p:nä 1948.

SUOMEN KOULUHISTORIALLINEN SEURA.

Toimituskunta:

A. A. Koskenjaakko

A. R. Cederberg

Kaarlo Saarialho

Santeri Liikkanen

Aaro Tynell

S I S Ä L L Y S :

- Olli Lokki.* Piirteitä aritmetiikan opetuksesta Suomessa vuoteen 1841 asti.
H. K. Erviö. Narvan suomalaisen kirkkokoulun vaiheita.
Jouko Palonen. Valtion oppikoulujen opettajien palkkauksen pääkohdittainen kehitys 1800-luvulla.
Viljam Ahokanta. Ammattiopetuksen vaiheita Joensuussa.

LUETTELO EDELLISIEN VUOSIKIRJOJEN KIRJOITUKSISTA.

VUOSI 1935.

- Alkusanat.
A. B. Cederberg. Kouluneuvos Einar Fieandt.
Kurt H. Enwald. A. J. Mela.
J. A. Wecksell. A. J. Mela.
Hanna Kallio. Vanhoja koulumuistoja.
Heikki Impivaara. Pari piirrettä Raahen koulusta.
Reino Rautavaara. Piirteitä Oulun triviaalikoulun historianopetuksesta viime vuosisadan alkupuolella.
Juuso Mustonen. Inkerin kansanopetuksen alkuvaiheita.
E. O. Stenij. Sata vuotta ammattiopetuksemme vaiheita.
Heikki Terho. Haminan saksalaisen alkeiskoulun oppilasmatrikkeli.
Suomen kouluhistoriallisen seuran säännöt..

VUOSI 1936.

- R. A. Mäntylä.* Kansanopetuksesta Tornion kaupungissa 1700- ja 1800-luvulla.
V. B. Lehtonen. Alemman maanviljelysopetuksen alkuvaiheista Suomessa.
Olga Moberg. Helsingin kansakoulujen alkua ajoilta I.
Maiju Kantele. Helsingin kansakoulujen alkua ajoilta II.
Impi Siukonen. Muistoja Amanda Packalenista.
I. Wartainen. Kylliälän kasvatuslaitos 100-vuotias.
Juuso Mustonen. Sunnuntai- eli pyhäkoulut Inkerissä.
Uuno Pullkila. Kristiinankaupungin pedagogio.

VUOSI 1937.

- B. B. Cederberg.* Suomen kouluhistorian tärkein tehtävä.
A. J. Tarjanne. Koulumuistoja kuuden vuosikymmenen takaa.
August Alho. Turun kaupungin kouluja viime vuosisadalla.
Väinö Vaara. Muuan poikkeuksellinen kansakoulun taloussuunnitelma.
Matti Koskenniemi. Lukiolaiselämää Turussa 1800-luvulla.
V. Ahokanta. Muistelmia Lappeenrannan sunnuntaikoulusta.

VUOSI 1938.

- Kustaa Hautala.* Piirteitä Oulun oppikouluoloista 1822—1843.
V. Ahokanta. Lappeenrannan käsityöläiskoulun vaiheet.
Santeri Liikkanen. J. V. Snellman ja kansakoulu.
Kalervo Kaartinen. Ekateriinan eli Huutokosken koulu.
Antti Inkinen. Suomalainen koululaitos Pietarissa.
Niilo Liakka: Muistelo Tornion ala-alkeiskoulusta 1870-luvulta.

VUOSI 1939.

- J. H. Ollikainen.* Leppävirran vanhemmasta kansanopetuksesta.
V. Ahokanta. Sortavalan vanhemmat ammattikoulut.
Niilo Liakka. Oulun suomalainen yksityislyseo 1874—1890.
M. O. Karttunen. Etelä-Pohjanmaan ensimmäisen kansakoulun perustaminen.

VUOSI 1944.

- J. H. Ollikainen.* Leppävirran kansakouluolojen kehitys 1800-luvun viimeisillä vuosikymmenillä.
Erkki Paasikallio. Ahlmanin pitäjänkoulujen alkuvaiheet.
Vilho H. Kivioja. Muistelmia Teuvo Pakkalasta opettajana.
Heikki Hosa. Punkalaitumen koululaitoksen alkuvaiheet.
Aili Vallin. Kouluhistoriat ja matriikkelit kaupungeittain ja kunnittain.